

koma í gildi frá 1. október, sum eitt av teim stóru sosialu framstígnum

FOLKAPENSJÓNIN — størsta sosiala framstig, ið henda kann nýlivandi ættarliðið, er av avgerandi týdningi fyri liv og lagu teirra gómlu.

Nú kunnu tey gomlu liva eitt toluliga trolateyst liv á ellisárunum. Enn er hon ikki fullkomin, men hetta var størsta ráðiliga stig at taka í lotuni.

Tá hon 1. apríl komandi ár kemur í hæddina, kunnu eini hjún fáa upp umleið 4800 kr. — Hetta er ein munandi stuðul — eitt stórt framstig, tá vit hugsað um tíðina bara fyri háltvundrad árum síðan.

Nú verður tikið at gera hana enn meira fullfíggaða samsvarandi krøvum velferðarsamfelagsins, ið er endamálsocialismunnar.

AVLAMISPENSJÓNIN — av sonnum kann sigast, at hetta er annar stuðul enn teir olmuðubitar, tey líkamligu brekaðu fingur áður enn sosialt rættvisi

sígraði eisini á hesum oki.

Vissuliga eru vit ikki komin á mál, tí peningahæddirnar eru framvegis ov lágar; men tó hava vit vunnið tað, ið vinnast kann í lotuni, og vit hava vunnið so langt, at vit nú eru á hædd við somu lóggávu í hinum Norðanlondum.

Tey avlomu hava nú øll ta vissu og vita sær tann tryggleika, at tey hvønn hvønn mánaða hava nakað fast at lita á — nakað at liva av.

Á hesum okinum, ið umfatar so mong treingjandi av ymiskum slag, hevur litil ella eingin stuðul verið at fingið frá tí almenna. Tey avvarandi hava ofta ikki verið ment at veitt nóg dygga hjálp, og samfelagið hevur ikki átt eina lóggávu, ið heimilaði munandi hjálp.

Nýggju forsorgarlóginar verða at bota munandi uppá hetta sosiala órættvisið, tó ikki til fullnær, tí her eru aðrir stórir tættir at loysa, eitt nú sinnissjúkrahús, heim fyri andsveik o. s. fr.

So langt er tað eydnast JAVNAÐARLANDSSTYRINUM at vinna fram eftir hálvum øðrum ári. Hóast endaliga málið ikki er vunnið, eru hetta stór framstig — **STÓRSTU SOCIALU FRAMSTIGINI, IÐ NAKRANTÍÐ ERU FARIN FRAM HER Á LANDI**

Hesi framstig vóru ikki fram, uttan JAVNAÐARFLOKKURIN kom í landsstýrið og fekk logmannin.

Fólkaflokkurin og tjóðveldisflokkurin vóru báðir ímóti. Hetta fast best prógvað við at lesa Dagblaðið, har teir siga, at teir ringdu Erlend Patursson upp og ávaraðu hann móti atkvøðu fyri sosialu lóggávuni; men Erlendur svaraði teimum aftur:

»VIT TORDU IKKI ANNAÐ — MEN HETTA MÅ IKKI KOMA UPPÁ PRENT.«

Eingin svikur

Harri blaðstjóri.

Gevi mær innivist fyri nøkrum orðum, sum eg føli trongd til at koma við. Eg las grein í 14. Sept.

Hon var øll sett upp móti Dam.

Hann varð skyldaður fyri at vera svikjari móti arbeidarunum.

Eg kenni Dam. Hann er eingin svikjari. Eg kenni ongan betri arbeidarastriðsmann enn hann.

Lat meg nevna nøkur av teimum verkum, ið hann og javnaðarflokkurin hava striðst fyri.

Fyrst er, haldi eg, vert at nevna ellisrentuna og avlamisrentuna.

Hvat framstig var hetta ikki.

Og nú folkapensjónin og avlamispensjónin og allar hinar sosialu lóginar, sum skrivað er um.

Guds vælsignað framsig fyri slitmannin.

Minstulønin, fyrstu ferð, hon kom, var Dams og javnaðarflokksins verk.

Hon bjargaði fiskmanninum undir krignum og hevur gjørt hitt størsta vælsignisli fyri okkum, sum hava verið fyri óhappinum at fiska ov litlið.

Nú bleiv minstulønin til 900 kr. og út røðarmenn fingur 9 oyru pr. kg í studningi. Hetta skulu landsstýrisflokkarnir hava so hjartaliga tøkk fyri.

Teir skulu eisini hava hjartaliga tøkk fyri frittíðarlønina til fiskimenn. Hon kom okkum væl við.

Tað er rætt, at Dam og javnaðarmenn til seinasta val lovaðu at arbeida fyri betri sosialari hjálp, hægri minstuløn og frittíð við løn til fiskimenn.

Hetta hava teir gjørt og vunnið, hóast tað ikki er stórt meiri enn á síðani hitt nýggja landsstýrið tók við.

Erlendur Paturssonur kann ikki meina, hvat ið hann sigur. Eingin kann siga, at tað er at vera svikjari av fiskmanninum at fara ígjøgnum hesi mál. Ja, føra tey ígjøgnum betri enn nakar hevði droymt um kundi vera møguligt.

Og hvat hevur sitandi landsstýrið ikki

fingið avrika viðvikjandi at fáa okkum nýggj og góð skip.

Tað eru komin nøgv skip, og teir siga at millum 10 og 20 eru í gerð. Og koma so tey belgisku skipini, hevði tað bara verið óført.

Alt hetta kann ikki vera at svikja fiskimannin.

Tað kann heldur ikki vera at svikja arbeidarin at kalla tingið saman fyri at hjálpa honum í lønarstríðnum, seta fram uppskot, ið svaraði til arbeidaranna ynski.

Tað er vist og satt, at Erlendur Paturssonur ger ikki Dam skaða við hesi skrivning, tí vit duga at hugsa og fylgja við og skilja til fullnær, hvat Dam og javnaðarflokkurin hevur gjørt fyri okkum arbeidsmenn og fiskimenn.

Eín av bygdamonnunum.

E. s.

Eg kundi tikið ísvirknið, A. T. og aðrar virkisroyndir at hjálpa arbeidsmanninum og fiskimanninum. Men hesar royndir eru so lokalar, at tær kanska hóska best at talast um á plássinum.

Eitt er vist, tær hava ikki skapt miss treysti til P. M. Dam.

Kunngerling

At roknskapurin hjá Tórshavnar kom munu fyri 1959/60 og úrdráttur úr roknskapinum hjá hjálparkassanum fyri sama tíðarskeið er til skjals á býráðs skrivstovuni frá 14. til 27. júlí í ár, verður her gjørt kunnigt

Tórshavnar býráð, tann 13. júlí 1960

Haldið SOSIALIN

Fiskimenn og Erlendur

Sum ein av teimum eldri í garði má eg nú taka til orða.

Eg orki beinleiðis ikki at siggja Erlend Patursson reypa í blaði sínum sum stásmáðurin móti fiskimonnnum, tí hann hevur verið ein ringur maður fyri okkum fiskimenn.

Lat meg siga frá summum, sum eg havi møtt Erlendi Paturssyni viðvíkjandi.

Eg var í Islandi.

Har kom Erlendur Paturssonur upp. Hann skuldi hjálpa okkum.

Men hvat gjordi hann?

Jú, hann var beinleiðis ikki at finna, tá ið vit skuldu hitta hann. Og eydnadist tað onkrum at finna hann, so var hann ikki sær sjálvum likur. Vitið var burtur.

Allir fiskimenn, ið vóru í Islandi tá, kunnu vitna hetta.

Hann varð sendur upp at hjálpa okkum. Nei, hann gjordi okkum beinleiðis fyri skommum.

Hví skulu vit dylja hesum.

Og nú í Geneve.

Har var ikki betri skilið.

Aftur har gjordi hann okkum fyri skommum.

Sama lag.

Hetta er syrgiligt.

Jú, so er. Men vit megu siga sum er. Og aðra staðni í verðini hevði ikki verið tagt við hesum.

Og so hitt praktiska.

Vit hovdu við javnaðarmanna striði vunnið 800 kr. í minstu løn.

Men hvat gjordi Erlendur og tjóðveldið?

Teir fingur hana niður í 650 kr.

Av hesum mistu fleiri fiskimenn yvir túsund krónur, ja meira enn tað.

Er tilíkt ikki ræðuligt?

Jú, so vist er tað so.

Tá ið Ingvar Jacobsen var skrivari og D. Klein sáli formaður, vórðu allar avrokningar kannaðar, og fiskimenn fóru hópin av sokum móti reiðarum fyri ov neyva avrokning — og mangan vunnu teir. Men síðan Erlendur og Jakup í Jakupsstovu komu til, tveittu hin ofora dúgliga Ingvar Jacobsen út, hava fáar sakir verið fardar um avrokningar, ið fiskimenn hava fingið.

Jakup og Erlendur hava góðtikið alt, ella teir hava ikki tímt at gjørt nakað.

Hetta er beinleiðis grótiligt.

Tá ið Ingvar Jacobsen var skrivari og roknskaparmaður fiskimannafelagsins, fingur fiskimenn — sóknarfelagini — roknskapin til góðkenningar.

Men er hetta nakrantíð hent, síðani Jakup og Erlendur komu til?

»Forferðiligt, á du, á du,« sum maðurin segði.

Ja, hervíligt.

Eldri fiskimaður.

FÆRØSK MARGARINE

Vita No 1

VITAMINISERET

FÆRØSKT PRODUKT

FINT PRODUKT

TRYGGINGARSAMBANDIÐ

FØROYAR

Føroya Kriggstrygging telf. 1090

Føroya Sjóvátrygging telf. 1090

Føroya Brunatrygging telf. 1093

Føroya Vanlukutrygging telf. 1721

Vit tryggja:

Bátar - skip - vøru - hús - innbúgv - ferðagóðs bilar o. a.

Føroyingar eiga at tryggja í landsins egnu trygging

Skipafelagið Føroyar

TELEFON 1225

Tórshavn

GROT OG SKERVUR

Øll, ið vilja keypa skerv ella grót, eiga at venda sær til kommunukantónið.

Grót og skervur megu verða goldin fyrst, áðrenn tey verða heimtað.

Bilstjórar verða ámintir, at teir ikki kunnu heimta grót ella skerv uttan við einum limi av vegnevndini ella einum umboðsmanni fyri kommununa.

FRØÐBIAR SÓKNAR KOMMUNA

LÝSIÐ Í SOSIALINUM